

Szerkesztőség kiadó-
hivatal és nyomda

Csepel-Kölcsevár, St. Baron
2. sz. (Brassai-utca) 10

Telefon: Szerkesztőség
kiadóhivatal — 977
N. Sz. — 538

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Romániában

Egész évre — — 850
Félévre — — 460
Negyedévre — — 240
Egy hónapra — — 85
Egy szám ára pályau-
varon és vidéken is 4 lei
Bukarestben — 5.—

Csehszlovákiában

Egy hónapra — ck 35.—
Egy szám — 15.—

DL. Ramasetter Ró

November 16 Hétfő

Csepel-Kölcsevár * VIII. évfolyam * 262 szám

5686. Marchesvan 29

Anglia csapatokat vont össze a mandatárius területek védelmére

Páris, november 14. A „Newyork Herald” tudósítója jelenti Kairóból: A franciák tegnap újból megkezdték Damaszkusz tüzelését. Egész éjszakán át tartott a harc. A druzok, hír szerint, fosztogatnak a városban. A mezopotámiai és transzjordániai angol hatóságok csapatokat vontak össze a határokon, hogy megakadályozzák, hogy a felkelők angol mandatárius területre lépjenek.

Borzalmas összeütközés Lengyelországban

Varsó, november 14. A Varsó—Riga között közlekedő gyorsvonat Duenaburg állomásnál, téves váltóállítás következtében, belerohant a kovói gyorsvonatba. Mindkét vonat kigyulladt. Eddig tizenkét halottat és harminc sebesültet huztak ki a romok alól.

A nemzeti párt és parasztpárt megegyezése előtt

Bukarest, november 14. Ma délelőtt Argetoianu lakásán a nemzeti párt és a parasztpárt közös vezérőlbizottsága értekezletet tartott, melyen résztvettek Maniu, Argetoianu, Demetrescu Braila a nemzeti párt részéről, míg a parasztpártiak Mihalache, Lupu, Stere és Madgearuval voltak képviselve. A tanácskozáson a két párt közötti együttműködést beszélték meg. Kommunikációt nem adtak ki a tanácskozásokról, de nagy reményeket fűznek a megegyezéshez.

Amerika teljesen elengedte Olaszország adósságát

Róma, november 14. A washingtoni kormány értesítette Mussolinit, hogy teljesen elengedi Olaszország háborús adósságait. Az amerikai kormány csupán a háború után adott kölcsönök mintegy ötven százalékára és az 1925 júniusig felgyülemlett kamatokra tart igényt. Ez az összeg közel tízmillió dollárt tesz ki, amit hatvankét év alatt kell megfizetni.

Uj francia követ Budapesten

Páris, november 14. Clinchant külügyminisztériumi helyettes osztályfőnököt budapesti követté nevezték ki. Az új követ régebben a brüsszeli és berlini nagykövetségeken működött tanácsosi rangban.

Elsülyedt egy angol tenger-alattjáró

London, november 14. Az M. I. számú tenger-alattjáró, amelyről napok óta semmi hír nem érkezett, négy tiszt és hatvannégy matróz legénységgel elsülyedt. A buvárok tegnap rákadtak a Keleti-tengeren, de a hajó olyan mélységben van, hogy már csak nagy mérete miatt is, alig lehet kiemelni. A buvárok között halvány reménység él arra, hogy az elsülyedt hajó legénysége még életben van. A tenger-alattjáró ugyanis páncélszerkezetével bizonyos ideig el tudja magát zárni a tenger hullámainál, okszigénfejlesztő készülékei pedig megfelelő mennyiségű levegővel töltik meg a hajó helyiségeit.

Bombamerénylet Ujvidéken

Ujvidék, november 14. Az Olaszország és Jugoszlávia között egy év előtt létrejött rapalloi szerződés évfordulója alkalmából a nacionalista Orjuna-szervezet tagjai tegnap tüntető gyűlést hívtak össze, amelynek megtartását a rendőrség betiltotta. Estére mégis nagyobb csoportok gyűltek össze és amikor a rendőrség föl akarta ezeket oszlatni, heves összetűzésekre került a sor. Ugyanakkor a katolikus templomban bomba robbant föl. A robbanás azonban emberáldozattal nem járt. A rendőrség az Orjuna-szervezetet több tagját letartóztatta.

A kormány hivatalosan megcáfolja a román-orsz tárgyalások hírét

Si ttefik az általános költségvetés munkálatait

(Bucuresti-Bukarest, november 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kormány tagjai tegnap este 7 órakor Bratianu Jonel elnökletével minisztertanácsra ültek össze. A tanácskozás legfőbb tárgyát az általános költségvetés képezte. Bratianu Vintila felkérte a hadügy, igazságügy és közoktatásügyi minisztereket, hogy sietessék költségvetésük munkálatait, mert amíg azokkal nem készülnek el, nem lehet dönteni a tisztviselői fizetésemelés arányáról.

Mosoiu javaslatot terjeszt be, mely szerint a vízügyek igazgatósága a legfőbb technikai bizottságba olvad be.

Duca ismertette Svájc döntőbíráskodási tervezetét s kifejtette, hogy Románia csak gazdasági konfliktusba juthat Svájjal s így nincs ok arra, hogy ne csatlakozzék a tervezethez. De nem akar ezzel precedenst szolgáltatni s

miatt az elfogadás feleit később fog csak Románia határozni, ha már a többi államok kifejtették erre vonatkozó álláspontjait.

Tancred Constantinescu bejelentette, hogy a lengyel vendégek előtt ma ismertetni fogja a Duna-problémát.

Duca beszámolt a „Neues Wiener Journal” azon cikkéről, melybe a bécsi lap azt a hírt közli, hogy Románia és Oroszország közt tárgyalások folynak. Megállapodtak abban, hogy a hírt a legkategorikusabban megcáfolják. Hasonlóan azt is, hogy Odesszában kezdődnek tárgyalások Románia és a szovjetkormány kiküldöttei között.

Duca a kiegyezési konferenciával kapcsolatos jegyzékváltásokat ismertette ezután és közölte, hogy a konferencia dátumát illetőleg még nincs végleges határozat.

Sztrájk a bukaresti Operánál

(Bucuresti-Bukarest, november 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Opera tagjai ma sztrájkba léptek, miután nem teljesítették azon kívánságukat, hogy Evgard Istratet ismét felvegyék az operai tagok sorába. Sztrájkba léptek: Bazilescu, Costescu, Ducané, Vradescuné, Niculescuné, Steiner, Marin Niculescu, Magyari, Rodigo, Damian és Aradi főrendező. Lepadatu kultuszminiszternek kellett volna a konfliktust elintézni, ő azonban Nagyszébenbe utazott. Gheorgescu helyettes-igazgató pedig Stockholmba utazott, hogy ott egy koncertet adjon. Így ma este már nem lesznek előadások az Operánál.

A csehszlovákiai agudista zsidók nem akarnak kisebbség lenni

Az országos zsidó gazdasági párt a kormány választási ügynökének csapott fel

(Kassa, november 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Csehszlovákia lakossága ma járul az urnák elé, hogy az ország új parlamentjét megválassza. Az e's'skrutiniumban harmincegy párt mérkőzik meg egymással. A harmincegy lista közül kettő zsidó lista. Az egyik az egységes zsidó párt listája, a nemzeti alapon álló cionistáké, a másik az ugynevezett zsidó gazdasági párt listája, amelynek zászlója alatt az ortodoxiának egyik töredéke vonul fel. Ennek ellenére, hogy a cionisták és az ortodoxok között létrejött a teljes megegyezés, az ortodoxok egy része mégis zászlót bontott, mégpedig oly formában, amely a legsúlyosabban támadja háttá az általános zsidó érdekeket.

Szinte megdöbbentő az a nyílt cinizmus, amelylyel a zsidó gazdasági párt indult a választási kampányba. A gazdasági párt vezeterei egyáltalában nem igyekeznek leplezni az alacsonyabbrendű gettó mentalitásukat és legszemérméletlenebbül vallják be, hogy a mindenkori kormányok választási ügynökévé csaptak fel.

A párt egyik vezetője, Weisz Kálmán, egy a sajtó részére adott nyilatkozatában többek között ezeket mondja:

— Mi nem kisebbség, hanem többség akarunk lenni. Nem helyezkedhetünk nemzetiségi alapra, amikor választóink ezreinek egzisztenciája és jövője a kormánytól függ és eszünk ágában sincs Reisz ur kedvéért feláldozni. Békét, nyugalmat, munkát és parnoszt akarunk és nem tehetjük, hogy a kispolgárság a politikai utvesztő közt tévelyegjen.

Weisz Kálmán urnak ezért az „igaz utmutatásért” valószínűleg meglesz a jó parnoszja, hiszen választási korteseket rendszerint jól szokott honorálni a kormány. Csak az a csodálatos, hogy egyáltalában akadnak emberek, akik az ilyen választási programot komolyan veszik, mert ezen az alapon az egész világnak kormánypártinak kellene lenni, hiszen a „parnosze” mindig a kormánytól függ.

Az országos zsidó gazdasági párt egyébként tegnap Kassán négyülést tartott, amelynek során a párt vezeterei szinte egzaltált lojalitási nyilatkozatokat tettek a kormány mellett. Az egész csehszlovák sajtó finom gunnyal emlékszik meg erről a lángolóan lojalis demonstrációról. A ezonokok kijelentették, hogy a választás alkalmával nem ismernek más célt, mint azt, hogy a kormány iránti lojalitásukat bemutassák és támogassák a kormány-rendszert.

— Nem vagyok optimista, — mondotta dr. Fried — de ha csak annyit elérünk, hogy a zsidóság tekintélyes rétegei tanúságot tesznek a kormányzat iránti lojalitásukról és hűségükről, elértük célunkat.

A következő szónok Wiesenberg Alajos hitközségi titkár, talmudi citátumokkal bizonyította, hogy a köztisztviselők után zsidóknak kell lenni a köztársaság legodaadóbb polgárainak.

— A történelem — mondotta — megtanította a zsidóságot arra, hogy lojalitást tanúsítson a mindenkori kormányokkal szemben akkor is, ha valamelyik kormány elnyomja és leigazza.

Ezután nyíltan megmondja azt, hogy tulajdonképpen nem is tartja szükségesnek a zsidó pártot, egyáltalán nem fontos, hogy zsidó képviselők juszanak be a parlamentbe, csak az a fontos, hogy a zsidók a kormányt támogassák szavazataikkal.

Természetesen ez a gyűlés nem folyt le a legsimábban, mert a gyűlésen jelenlévő népi alapon álló zsidók sürű közbeküldésekkel zavarták meg a szónokok furcsa okfejtéseit.

Prága, november 14. A belügyminisztériumhoz érkezett jelentések szerint a választási mozgalom kitályolag az ország több részén véres összeütközések voltak. Ruszinszkoiban a zsidó gazdasági párt tagjai egy cionista munkást véresre vertek. Különösen a régi Csehszlovák területén heves a választási harc, ahol a verekedések napirenden vannak.

Korszerű árlejtés

Ezzel a címmel is kezdetem: „Adalékok a humanizmus fejlődéséhez századunkban, különös tekintettel Romániára.“ De nem kezdem úgy, mert a tények minden elméletnél szebben beszélnek. A napokban a román hivatalos lapban egy árlejtési hirdetmény jelent meg, melyben a magas kormány több százezer lejnyi értékben új bilincsekre hirdet pályázatot, a fegyházi élet felújítása érdekében. Az üzlet — mint halljuk — már perfektuálódott is: egy regáti vasgyáros részeseül abban a kitüntető megtisztelésben, hogy leszállíthassa a friss, vadonatúj bilincseket.

Önkéntelen képzettársítás révén Petőfi egyik verse jut eszembe, melyet az első magyar vasut megépítése idején irt s melynek utolsó sorai úgy hangzanak: „Törjetek össze minden bilincset majd lesz elég vasatok!“. Erre a boldog „anakronizmusra“ Petőfi nyilván csak korának fellengző humanizmusában vetemedhetett. Ha ebben a bölcs és „felvilágosodott“ korban élne és főleg ismerős volna a gazdasági politikával, melynek egyik jellemző alkotása a CFR üzletvitel, — akkor egészen másképpen fogalmazta volna meg kissé forradalmi ízű versét. Talán így: „törjetek össze minden vasuti sint, hogy legyen elég bilincsetek!“ Nem vagyok éles szemű előrelátó, de — azt hiszem — mégsem csalódom, ha — minden felelősség nélkül — azt állítom: ezért a befefező stróféért maga az igazságügyminiszter interveniálna Petőfi érdekében, hogy megkapja az akadémia ezidei nagydíját. A CFR pedig egyenesen házi költőjévé avatná, mint olyan egyént, aki az ő gyakorlati politikájának költészeti áron való népszerűsítését vállalta.

A friss bilincseknek egyébként nemcsak nemzetgazdasági, hanem jogbölcséleti jelentőségük is van. Szinte forradalmi jelentőségű mentalitás kialakításához vezetne ez a jogbölcséleti specialitás, — ahhoz, hogy a jogrend alapja a bilincsek sokaságára van építve és hogy minél tömöttebbek a börtönök, annál boldogabb az istenadta nép. A gyakorlati liberalizmus csak elméletileg liberális, a valóságban ellensége minden szabadságnak. Jövendőjét a bilincsekre alapozza, melyeknek csörgését jobban szereti a castagnette csörgésénél is. És ez érthető is. Ahol annyi minden hiányzik, mint nálunk, polgári szabadság, helyes pénzügyi politika, béke és rend, ott elsősorban arról kell gondoskodni, amire legkevésbé vágyakoznak az emberek, aminek hiányát legkevésbé érzik meg, — bilincsekről. Csodálatos optimizmus és csodálatos pesszimizmus elegendik az igazságügyminiszter ur árlejtési hirdetményében. Csodálatos optimizmus, mely azt hiszi, hogy a bilincsek sokasága a lelkek nyugtalanságát, a bűnözés indító okait is megszünteti és csodálatos pesszimizmus, mely azt hiszi, hogy ebben az országban több a gazember, a lázadó, az összeesküvő, mint a becsületes ember. Ha az új bilincsek ezüstös tükrözésében a liberális kormányzat meg tudná látni saját lelkét, minden bizonnyal érthető volna ez a sötét pesszimizmus. Am ezek az urak, a porkoláb-rendszer legfőbb védnökei ebben az országban, éppen vakságukról nevezetesek. Minden porkoláb bilincsről, bilincsek rengetegéről álmodik. Bilincs a kézen, bilincs a szíven, bilincs a gondolatokon — ez az ő legfőbb ideáljuk. Am meddő ideáljuk. A bilincsek növekedő számával mértani haladvány szerint nő a lelkek felszabadulásának ragálya, mely végül is a porkolábokat fertőzi halálra.

Szívből kívánunk sikereket az új bilincsekhez. Belátjuk, hogy a bilincs kérdés ma Románia legégetőbb problémája, melynek sikeres megoldása minden más probléma megoldását meg kell, hogy előzze. Vasut nélkül majd csak el leszünk valahogy, gondolat szabadság, gyülekezési szabadság nélkül élél az ember, fő, hogy bilincseiről gondoskodják az állam. A bilincs a rabok ékszere. Rongyos ruha, rossz élemezés, — az nem árt meg egy rabnak sem, — már kint a szabad életben is hozzászókok ezekhez. Am a bilincs legyen fényes, előkelő, az ország rabjainak presztízse megkívánja ezt a fényűzést. Szenvedéstől eltorzult arcukat hadd lássák meg benne gonosztevőink, hadd emlékezzenek benne és általa a bűnre, melyet elkövettek. Hiszen korunk korszerű jogbölcsélete régen meggyőzött bennünket arról, hogy nem a nyomor, nem az elkeseredés a bűn okozója, hanem az az eredendő gonoszság, melyet az emberek legszívesebben másban látnak meg, mialatt magukat bilincstrónokon ülő angyaloknak képzelik... Salmon László

Ezidén is fellángoltak a zavargások a bécsi Világkereskedelmi Főiskolán

Az intézetet bezárták, mire a kampóskeresztesek a Tudományegyetemre tették át a székhelyüket

(Bécs, november 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) A bécsi világkereskedelmi főiskola tegnap olyan eseményeknek volt a színhelye, amelyek a múlt évben lejátszódott incidenseknél is súlyosabbak. Tudvalevő, hogy a főiskola hallgatói nemrégben egy szervezetet alapítottak „Institut zur Pflege deutschen Wissens“ címmel, amelyet a rektoratus is engedélyezett. Ez a szervezet egyideig békés keretek között működött, az utóbbi napokban azonban kampóskeresztés előadásokat rendezett, úgy, hogy a rektoratus kénytelen volt a szervezet működésére kiadott engedélyt visszavonni. A diákok izgatott hangon tárgyalták a rektori intézkedést és néhány nappal ezelőtti a következő levelet intézték Grunzel rektorhoz:

„Tisztelettel közöljük a rektorátussal, hogy pénteken délelőtt háromnegyed tízkor az egyetem előcsarnokában ülést tartunk“.

Annak ellenére, hogy minden ilyen ülésre előzetesen ki kell kérni az egyetemi tanács engedélyét, az ifjúság nemcsak hogy elmollózta ezt, de olyan terrorisztikus agitációt fejtett ki a hallgatók széles rétege között az ülésen való részvétel érdekében, hogy már előre meg lehetett jósolni annak elfajulását. Azokat a diá-

kokat, akik az ülésen nem akartak résztvenni, azzal fenyegették meg, hogy amugy is meg fogják zavarni az egyetemi előadásokat, semmi értelme tehát, hogy bevonuljanak a tantermekbe.

Az ülést annak rándja és módja szerint meg is tartották. A legelsőbb beszédek hangzottak el a rektoratus ellen, majd az összes résztvevő diákok hosszu menetbe álltak, amely a Währinger-strassen keresztül a Freiheitsplatzra tartott. Innen egy deputációt küldtek a közoktatásügyi minisztériumba. A rektor időközben feloszlatta azokat az előadásokat is, amelyeken egyes hallgatók megjelentek és az egész főiskolát bezárták. Kétségtelen megállapítást nyert ugyanis, hogy a bécsi diákgagyiának a fészke a Világkereskedelmi Főiskolán van és az egész antiszemita ifjúsági mozgalmat innen irányítják. Kinos feltűnést keltett, hogy a Tudományegyetem megengedte a Világkereskedelmi Főiskoláról kiűzött kampóskeresztés szervezetnek, hogy székhelyét a központi egyetem épületébe költöztesse át, sőt rendelkezésre is bocsátott erre a célra egy tantermet.

Az osztrák főváros kulturkőrei feszült érdeklődéssel tekintenek a kinos botrány fejleményei elé.

Épül a hatalmas hébernyelvű kereskedőváros

Dr. Adolphe Friedemann cikksorozta az Uj Keletnek

Tel-Aviv, november hó. Moglehetősen nehéz, hogy az ember megfelelőképen rendezze mindazokat a benyomásokat, amelyek Tel-Aviv szemlélésénél előállanak. Ebben a városban, amely éppen annyira zsidó, mint amennyire Anglia angol, ahol a polgármestertől kezdve a csendőrig mindenki zsidó, a városfejlesztési politika halomjára dőlt. Először egy kertvárost akartak létesíteni és egy éjszaka alatt kereskedőváros lett belőle. Az utcák nem elég tágasak a nagy forgalomnak és már most megkezdtek egy ctyi (belváros) építést, aminek az a következménye, hogy az összes kis kertházakat lerombolják és helyükbe négyemeletes üzleti palotákat emelnek. És minthogy köröskörül, utólrhetetlen gyorsasággal, szinte havonként, újabb és újabb külvárosok keletkeznek és egyszerre száz és száz ház van építés alatt, amelyeknek tégláját tengeri homokból mindig a helyszínen gyurják össze, az egész város egy óriási építkezési telep benyomását teszi. Ezer és ezer ember nem foglalkozik egyébbel, mint építéssel. Mindenünnen tevékavaránok tűnnek fel, amelyek a homokot és követeket hozzák. Ebben a száraz évszakban az összes utcák tele vannak porral. Egyáltalában nem lehet azt mondani, hogy ez az állapot a szemnek és az orrnak kellemes volna, de a város hatóságai mindent megtesznek arra, hogy az építkezés károsító hatásait kellemetlenségét csökkentésék. Így például állandóan öntöznek.

Nincsen meg a városnak az az egységes jellege sem, amely az arab községeket jellemzi. A világ minden építkezési stílusa képviselve van itt, éppen úgy, mint ahogy mindenféle nyelvet is hallani. Geddes tanár gyönyörű terveket dolgozott ki Nagy-Telaviv részére, de az utcák a puha homokból még nem mindenütt felismerhetők és néhány új építkezés egészen rendszertelenül áll ott.

Mindenesetre a belváros utcái szabályosak, egyesek gyönyörű kertsorral díszeskednek, a legtöbbek két oldalán tülelű fák emelkednek a magába és a középületek is abszolút szabályossággal tűnnek ki. Ha az ember össze akarja foglalni Tel-Aviv külső képét, úgy azt kell mondani: Egy kemény mag körül, amelyet jóléptett házak alkotnak, egy csomó kiállítási pavillon húzódik és az egész benyomás a távolnyugati amerikai városokra emlékeztet. De még ez a meghatározás sem ad pontos fogalmat Tel-Avivról. Mert hiszen itt mégis csak minden másképpen megy, mint Amerikában, mégis csak megvan a maga szilárd alapja és terve, nem úgy, mint Ujamerikában, ahol a

most épülő városok majd csak harminc év múlva kapnak esztétikai kinézését.

Mindenen látszik: az erők arra törekszenek itt, hogy a viszonyokon urrá legyenek. Lord Plumert, aki a várost nemrégben meglátogatta és akinek kritikájától egy kicsit féltek, a legnagyobb elragadtatással bámulta a világnak ezt az egyetlen zsidó városát és nem győzött elég dicséret jelzőt kitalálni annak a rengeteg energiának a méltatására, amely az épületek mögött feszül. Pedig Plumer lord rendkívül csendes és konok ember, éles tekintete van és nagyon jól kiismeri a viszonyokat. A zsidó nemzeti otthon iránt aligha viseltetik elfogultsággal, de mindenestre objektív és igazságos. Dicsérete tehát különös jelentőséggel bír.

Hogy miből él ez a város? Egész sereg gyár és vállalat van benne és ezek hatalmas munkássereget foglalkoztatnak. Van egy csomó bank, kereskedés, rengeteg orvos és fogorvos és majdnem ötszáz softőr. Több mint száz kis autóbussz gördül szakadatlanul az utcákon és mindegyik mindig tömve van. A házépítések ezer és ezer embert látnak el kenyérral.

Tel-Aviv mégis probléma marad. Mert a bevándorlók kétharmadrésze itt ragad meg ebben a városban és azok, akik itt ragadnak, valamire hozzá kell, hogy fogjanak, ha meg akarnak élni. Mert így, ahogy ma áll, nem bír el több embert. Sokan gazdasági válságtól tartanak. Nincsen kizárva, hogy el is következnek, de nem valószínű. Mert az, hogy a kormány a következő hat hónapra újabb hétezeröttszáz chalucoot akar bebocsátani az országba, még nem jelenti azt, hogy semmi tüke nem jön velük. Egyelőre semmiesetre nem lehet krízisről beszélni.

A sarouai uton rendezett árumintavásár is azt mutatja, hogy a város fejlődésben van. A pavillonok rendkívül csinosak és nagy virágágyak vannak közöttük. Az egyik helyen zenekari emelvény áll, amelyről esténként koncertet tartanak. A sétányokon ilyenkor ezer és ezer ember hullámszik. A pavillonokban a legkülönbözőbb mezőgazdasági és ipari termékek vannak kiállítva. A nézők között feltűnik a sok idegen, beirutisk, damasztuzsiak, alexandriaiak, sőt még Makkából és Abesániából is vannak itt kereskedők. Határozottan érteődik, hogy Tel-Avibról kereskedőcentrum lesz, hatalmas, hébernyelvű kereskedőcentrum. Ha ennek a városnak megfelelő kikötője lesz, úgy kétségtelen, hogy partjain a régi Phönícia élénksége lüktet majd újra fel.

Louis Verne

Elég jó da egy francia együtt lakik Páris egyik k A gróf emia vele és mego

A grófnak va dékről, aki bus millió frankon beszélték, hogy gyáros leány családban mar után megtudt vissza: oza a latból kilépett a végrehajtót kezöket: öteza óra alatt leut nyeggyár van nyát. A mása bájában játsza után a gróf-f megeeküszik, azonal vissza kiteszi a lába furdalása tám kapóra jön e csábító ajánk a báró szere természetesen

Massa azon elarolja mag lentul hagyja ott. A grófu Kolcsónos k báró-gróf, ő szive megeny lakát is neki volt. Különö gács, aki tö ményi a nar talan volt Homokay k

Hallo 8-77 Unio gőzmosó!

Kérem, küldjék lakásomra azonnal gyűjtőautóju-
kat és szállítsák el a tisztítandó ruhaneműt.

Hallo 8-77

Masa pénzt keres

Louis Verneuil bemutató a Magyar Színházban

Elég jó darab. Arról van benne szó, hogy egy francia grófnak a fia már három év óta együtt lakik egy Masa nevű lengyel medikával, Páris egyik kis szállodájának negyedik emeletén. A gróf emiatt kitagadta a fiut, szóba sem áll vele és megvon tőle minden anyagi támogatást.

A grófnak van egy üzlettársa, egy szőnyeggyáros vidékről, aki husz évvel ezelőtt, a gróftól kölcsönzött ötmillió frankon alapította gyárát. Akkoriban megbeszéltek, hogy a gróf fia el fogja venni a szőnyeggyáros leányát, hogy a vállalat ilyenformán a családban maradjon. A szőnyeggyáros azonban miután megtudta, hogy a gróf fia már le van kötve, visszajön az ötmillió frankot és a gróftól a vállalatból kilépettnek tekintti. A gróf erre visszahívja a végrehajtót és megkéri, közölje fiával a követeléseket: ötszáz ezer frankot kap, ha huszonnégy óra alatt leutazik a városkába, ahol a szőnyeggyár van és ott feleségül veszi a gyáros leányát. A második a szerelmeseik szállójában szobájában játszódik. Hosszas és unalmas vitatkozás után a gróf-fiu elutazik azzal a tervvel, hogy megegyezik, az ötszáz ezer frankot felveszi és azonnal visszajön Párisba. — Másához. De ahogy kiteszi a lábát a szállóból, Masának lelkiismeretfurdalása támad és ő akarja magát feláldozni. Éppen kapóra jön egy levél, amelyben egy öreg báró csábító ajánlatot tesz neki. A harmadik felvonásban a báró szerelmi pavilonjában vagyunk. Kiderül, természetesen, hogy a vén kéjenc azonos a gróffal.

Masa azonnal követeli a pénzt, végül azonban elárulja magát és a báró, alias gróf — érintetlenül hagyja. A negyedik felvonás: Másnap ugyanott. A grófurfi megérkezik és betoppan a pavilonba. Kölcsönös kimagyarázások közben megjelenik a báró-gróf, ő is kimagyarázza magát, konok atyai szíve megenyhül, áldását adja a párra és szerelmi lakát is nekik ajándékozza. Vége. Az előadás jó volt. Különösen nagyszerű alakítást nyújtott Forgács, aki tökéletes francia allűrökkel játszott. Neményi a naiv nő szerepében brillírozott. Kifogástalan volt Mihályffy, Lövey, Dési és Virag. Homokay kissé egyhangú volt.

Egészség és boldogság:

...nema és gyermeke a tisztaság üdítő érzetében, frissesség-től sugározva, ápoiva és gondozva. Örömteli egészség nevetve mutatja a ragyogó foggyöngyöket.

A Kalodont fogkrém mindennapi használata a legbiztosabb módja, hogy fogaink épségét és szépségét megőrizzük.

Mit mondott Jorga a lengyel képviselőknek?

Nyilatkozatháboru Jorga és a Viitorul között

(București-Bukarest, november 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Beszámoltunk tegnap arról a konfliktusról, amely Jorga és a „Viitorul” között robbant ki, Jorgának a vacaresti fegyházról tett, szimbolikus nyilatkozata miatt. A kijelentés miatt ma már kölcsönös nyilatkozatháboru dühög a bukaresti lapokban.

A „Viitorul” újabb híradása szerint Jorga a következőket mondotta a lengyel képviselőknek:

— A vacaresti fegyházban nagyon szép és érdekes dolgokat fog láthatni és ide fognak bekerülni a jelenlegi kormány tagjai és a liberális képviselők egyrésze, ha mi kormányra kerülünk.

Jorga mai nyilatkozatában, melyet a „Neamul Romanesc”-ban tesz közzé, azt írja, hogy nem fenyegette meg a kormányt és hogy a „Viitorul” állításai valótlanok.

A bukaresti ellenzéki lapok egyébként éles támadásokat intéznek a „Viitorul” ellen Jorgával szemben használt tónusa miatt.

Bukarest, november 14. (Rapid.) Bratianu Vintila pénzügyminiszter a konfliktusból kifolyólag, hír szerint, nyomást gyakorol az IRIP petróleumvállalatra, hogy zárja ki igazgatósági tagjai sorából Jorgát.

Bukarest, november 14. A lengyel vendégek tiszteletére a külügyminisztérium által rendezett banketten az ellenzék nem vett részt, mert következetes marad egy régebbi határozatához, hogy minden olyan aktusról, amelyben benne van a kormány keze, távol tartja magát. Hogy kifejezzék rokonszenvéket a lengyel képviselőkkel szemben, Misa Cantacuzinonak a Calea Victorián levő palotájában külön bankettet adnak tiszteletükre.

A budapesti görögkatolikus vikárius jelentése a magyarországi románok helyzetéről

București-Bukarest, november 14. A „Lupta” szerint Gogoievici budapesti görögkatolikus püspöki vikárius jelentést küldött Anghelescu közoktatásügyi miniszternek a magyarországi román oktatás helyzetéről. Jelentésében előadja, hogy az ottani románnyelvű iskolákat bezárták és helyiségeiket átadták az erdélyi menekülteknek lakás céljaira. A jelentésben azt javasolja, hogy állítsanak tel Budapesten görögkatolikus püspökséget.

Dobrescu Demeter

meglátogatta Mittelmann családját

Az országos ügyvédszövetség elnöke nyilatkozik az Uj Keletnek a Mittelmann-pöréről. Díszkögyűlés a marosvásárhelyi ügyvédi kamarában Dobrescu tiszteletére

(Targu-Mures-Marosvásárhely, november 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Mittelmann-pör revíziója érdekében a döntő lépés megtörtént. Dobrescu Demeter, a bukaresti ügyvédszövetség elnöke tegnap, amiatt az Uj Kelet már jelentette, a marosvásárhelyi törvényszéken benyújtotta azokat az új adatokat és tényeket, melyeknek alapján a bíróság hivatalos lesz elrendelni Mittelmann pörének revízióját és a sinylődő rab szabadonbocsátását. Az Uj Kelet munkatársa az ügy állására és körülményeire vonatkozólag beszélgetést folytatott Dobrescuvval, aki munkatársunk kérdéseire a következők nagyérdékü nyilatkozatokat tette:

A Mittelmann-ügy most már a törvényszék ügye

— Mi közölni valója van a sajtóval? — kérdezte munkatársunk Dobrescutól.

— Semmi — válaszolta. Attól a perctől kezdve, hogy benyújtottam a törvényszékhez az újrafelvételi kérvényt, a Mittelmann pört sikerült a sajtó tevékenységi köréből kivonni és törvénykezési ügyé tenni. A sajtó elégedjek meg azzal a nagy érdemével, hogy jelt adott a nagyközönség előtt egy súlyos törvénykezési tévedésről. Eddig minden törvénykezési tévedés kiderült és pedig a sajtó, vagy pedig az író révén, aki a közvélemény ügyésének szerepét tölti be. Ellenben sajnálom, hogy a sajtóban összehasonlítás történt a Mittelmann-ügy és a tiszaezslári per között, amely valóban egy antiszemita pör volt. A Mittelmann-pörben és a revízióért folytatott sajtókampányban nem volt semmi, ami akár antiszemita, akár filozemita lett volna, mert ebbe a perbe semmit se vittek bele, ami az igazságszolgáltatástól idegen lett volna.

A Mittelmann-perben egy természetes jogi tévedésről van szó, ami minden bíraskodásban előfordulhat. Ha az isten közvetlenül és személyesen hozná meg az ítéleteket, akkor beszélhetnénk talán csalhatatlan ítéletekről. Az emberiség szerencsétlensége, hogy gyengeségét az emberi ítélkezésben mutatja meg és hogy az igazság egy maximán alapul, ami az emberi gondolkodás szerénységét mutatja, akkor, amikor ítélkeznie kell. A törvényszék ítélkezése nem jelent abszolút igazságot s ezek csak úgy tekintendők, mint igazságok. Pro veritate habetur.

Emberi igazságtévesről van szó

Melyik sajtóra célzott, mikor említette, hogy a tiszaezslári pört a Mittelmann-üggyel hozták kapcsolatba?

— Nem akarok senkit sem hibáztatni. A zsidóság lapja igen helyesen fogta fel a kérdést és nem ő volt, amelyik Tiszaezslárra hivatkozott. Mittelmann ügye nem zsidó, nem magyar, hanem tisztára román, a román igazságszolgáltatás ügye, amelyben van annyi hivatottság, hogy elismerje lovagiasan tévedését is. Nagy meglepéssel állapítom meg, hogy egyetlen újság, sem többségi, sem kisebbségi, amelyik ezzel a kérdéssel foglalkozott, nem vonta be a kérdésbe a román törvénykezést, sőt épen a revízió kéréséből látszik, hogy mind teljes bizalommal vannak iránta. Nincs szó magyar, vagy román igazságszolgáltatásról, hanem egyszerűen emberi igazságtévesről, amely az emberiség történetében, minden időben és minden nemzetnél megtörtént, mint a bírói tévedés lehetősége.

— Milyen atmoszférát talált a Mittelmann-ügyre vonatkozólag?

— Bármilyen hivatásos jogásznál természetes atmoszférát, aki hisz az ítéletek igazságosságában és a tévedések lehetőségében. Hogy bebizonyítsam az ország igazságszolgáltatásában való bizalmamat, vásárhelyi kollégáim tanácsára kértem, hogy a revízió kérését éppen azok a bírák tárgyalják, akik a marasztaló ítéletet hozták.

„Meg vagyok győződve Mittelmann ártatlanságáról”

— Mi történik most?

— A bírói tévedés után nem akarok én ügyvédi tévedésbe esni és jóslásokba bocsátkozni a per kimenetelére nézve. Ami engem illet: meggyőződésem mélyből állítom, hogy Mittelmann teljesen ártatlan. Azok a tények és bizonyítékok, melyek akkor a bíróság előtt feküdtek, érthetővé teszik a jogerős ítéletet, viszont azok a tények és új bizonyítékok, melyek azóta kerültek nyilvánosság elé, elkerülhetlenné teszik a revíziót.

— Mi indította elnök urat arra, hogy ezt az ügyet magáévá tegye?

— Nem értem, hogy lehet ezt a kérdést egy ügyvéd előtt feltenni. A román ügyvédek megmutatták, hogy ha valahol valamilyen igazságtalanságot sejtene, minden igyekezetükkel jóvátenni igyekezzenek. Eljöttem, mint ügyvéd és eljöttem, mint az Emberi Jogok Ligájának elnöke is. Egy fiatal ember életének megvédése, akiről meggyőződésem az, hogy nem bűnös, azt hiszem, egy teljes ügyvédi pályafutás és egy teljes emberi élet elégtétele és ékessége lehet.

Dobrescu Demeter tiszteletére a marosvá-

...artak résztvenni, amugy is megadásokat, semmi ak a tantermekbe. s módja szerint beszédek hangmajd az összes tbe álltak, amely tál a Freiheitsreputációt küldtek mba. A rektor az előadásokat is megjelentek és az gtelten megállapi-écsi diákagitáció-edelmi Főiskolán ifjusági mozgalfeltűnést keltett, egengedte a Világ-Ött kampóskeresztyélét a központi át, söt tanderke- lra egy tanterme. kérei fészült ér- os botrány fejle-

Dobrescu

...sak harminc év zést.

...arra törekzenek legyenek. Lord gen meglátogatta sít féltek, a leg- lta a világnak ezt nem győzött elég a rengeteg ener- az épületek megött ndkívül csendes és van és nagyon jól dó nemzeti otthon sággal, de minden- Dicsőrete tehát

...Egész sereg ezek hatalmas s. Van egy csomó vos és fogorvos bb mint száz kis al az utcákon és . A házépítések kenyérral.

...marad. Mert a t ragad meg eb- k it ragadnak, gjanak, ha meg y má áll, nem bir gi válságtól tar- el is következik, gy a kormány a bb hétézeröttszáz országba, még tőke nem jön nem lehet krízis-

...aru niatavásár is lőlésben van. A t és nagy virág- gyik helyen zene- estésként koncer- ilyenkor ezer és illonokban a leg- s ipari termékek zőzött feltűnik a zkusziak, alexan- s Abesiniából is zottan éreztődik, entrum lesz, ha- centrum. Ha en- kötője lesz, ug- a régi Phönicia l.

sárhelyi ügyvédi kamara ma délután 5 órára diszközgyűlést hívott össze, amelyen Dobrescu nagyobb beszédet mondott az ügyvédi hivatás magasabbjáról. Dobrescu a délután folyamán kiment Vajába is, Mittelmann szülőfalujába, hogy meglátogassa a fegyházban szülődő Mittelmann József családját. A kiváló ügyvédet Mittelmann József öreg édesanyja fogadta és a család többi tagjai könnyezve és hálálkodva fogták körül Dobrescut. Dobrescu meghatottan nézte a síró és könnyező család hálálkodását.

Hogyan mozgósítsuk a kistőkét

Praktikus utmutatás a pénzkrisis megakadályozására

(Cluj-Kolozsvár, november 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az utóbbi hetek egyik nálunk nem szokatlan gazdasági jelensége, a nagyfokú pénzhány az egész vonalon érzeti hatását. Ezzel szemben tagadhatatlan tény, hogy a bankok takarékbetét-állománya lassan bár, de állandóan növekszik. Ha belföldi pénzpiacunk ezen két jelenségét egybevetjük azzal a hírel, hogy Anglia ép a napokban mondta ki tőkéséi számára a hitelezési blokádtól feloldását, tehát, hogy az angol pénzpiac ismét nyitva áll hitelképes hitelkeresők számára, úgy kétségtelenül egy olyan pénzügyi megfenekléssel állunk szemben, mely csak a mi sajátos viszonyainkkal magyarázható meg.

A konjunkturás pénzszerzés egyik eredménye volt az, hogy a kis- és középtőke a bankok megkerülésével állott a hitel szolgáltatása és sokszor komoly garanciák nélkül havi 4—5 százalékos kamattal szegődött a legtöbbször kétes jövőjű üzletek pénzfórárává. A vége a dolognak egy csomó fizetési képtelenség, 40—50 százalékos kiegyezés, sok esetben a hitelezett tőkék teljes elvonása lett, anélkül, hogy a tőke termelő hivatását betölthette volna. Mert hisz komoly termelő vállalkozás ilyen hitelt igénybe nem vett, hisz ezzel a magas kamattal komoly termelés lehetetlen.

A bankok, kik hitelt csak komoly garanciák ellenében nyújtottak, beérték évi 26—36 százalékkal s ezzel szemben, hogy a növekvő hitel-igényeket kielégítsék, a takarékbetétet 14—20 százalékos kamattal kellett magukhoz édesgesseik. A privat kihitelezések mult évi gyakori balsikerei után, ez a falánk kis és középtőke is leszálította igényeit és kezdett a takarékbetevők táborába özönlenni, kikötve a már bevezetett 15—20 százalékos betéti kamatlábát. Megkötve egyrészt a betevők követelte magas kamat obligójától, másrészt a köteles óvatosság előírta garanciáktól kénytelen volt a bank olyan üzletágakat keresni, hol egyrészt olyan jövedelmezőséget biztosít magának, melyből jusson. S mert a pénzpiac hiteligénye változatlanul támasztotta a követelményeket, a bank lépett a kiuzsorázó kis- és középtőke helyébe.

A circulusz vicíuszus vége az, hogy a még mindig szép számmal viruló konjunkturajellegű üzletek lekötnek minden valamelyes mobil banktőkét s azok a vállalkozások, melyeknek életképessége csak alacsony kamattal mellett lehetséges, nem tudnak hitelhez jutni. Ez is egyik főoka a jelenlegi pénzkrisisnek.

Természeti kincsekben való gazdagságunk természetes következménye kéne legyen, hogy a külföldi tőke, melynek a 8—10 százalékos kamatozás már magas jövedelmezőséget jelent, itt birjon elhelyezkedni s termelési lehetőségeket teremtve, új tőkék forrárává váljon.

Egészséges közgazdasági vérkeringés, jó kereskedelmi és pénzügyi politika okvetlenül el kell tudják érni, hogy új iparvállalatok megalkulásához legyen nemcsak bankok finanszírozása, hanem kis és középtőke részvényjegyzése által is pénz szerezhető. S ha a kis- és középtőke meg tudja majd érteni, hogy a 20 százalékos takarékbetéti kamattal többet ér az a gazdagodás, amit egy iparvállalat fejlődésének értékelkedése jelent, úgy biztosan eljutunk oda, hogy a pénzkrisis — mai formájában — a román pénzpiac ismeretlen fogalmává válik.

Abban a pillanatban, mikor a kis- és középtőke mind a kis iparvállalat alakulásában a részvényjegyzéseknek legalább a felével részt vesz, elmondhatjuk, hogy az ország rálépett a gazdasági fejlődés útjára és ekkor a bank is kénytelen saját tőkéivel ott keresni elhelyezkedést, ahol azt a gazdasági fejlődés természetes

folyománya diktálja.

A francia, holland, belga kistőkés minden ipari, sőt állami kibocsátásban élénken részt vesz s ez az ő sajátos közgazdasági élete emelte őt a nyugati államok oly fontos pénzügyi tényezőjévé. Ezért van ott minden ipari alakulásnak a külföldi tőke előtt is tekintélye,

Az „Adeverul“ és „Viitorul“ vitája a kisebbségekről

Jorga lapja támadja a Magyar Pártot

(Bucuresti-Bukarest, november 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Neamul Romanesc“ foglalkozik azokkal a tárgyalásokkal, melyek az erdélyi kisebbségek között folynak közös front létrehozása ügyében. A Magyar Pártra vonatkozólag azt írja, hogy a párt, bár tárgyalta az összes román pártokkal, nem tudott meg egyezést létrehozni, mert vezetőit személyes érdekek vezetik. A Magyar Párt egyébként kötve van Averescuékhoz immár két éve. A magyarok vezetői abban reménykednek, hogy Averescuék hatalomra jutnak, miben azonban nagyon fognak csalatkozni. A nép közvéleménye kedvező a nemzeti pártra nézve. Azért dolgoznak a kolozsvári grófok a kisebbségi front létrehozásán, hogy ezzel ellensúlyozzák a

mert a külföldi tőke biztosnak érzi magát ott, hol egy vállalkozás mögött a kistőke közbizalma áll. Abban a pillanatban, mikor mi a kistőkét ide eljuttatjuk, egész bizonyosan a külföldi tőke tárt karokkal fogadja majd minden vállalkozásunkat. S a külföldi tőke megjelenése a belföldi nagyobb szaporodását jelenti. Dr. F. lerségét.

Bukarest, november 14. Az „Adeverul“ egyik legutóbbi számában Gh. Pop foglalkozik a kisebbségi kérdéssel és védelmébe veszi a kisebbségeket. A „Viitorul“ kommentálva ezt a cikket, írja, hogy Gh. Pop mindig magyarabb volt a magyaroknál és ő utat mutat nekik a Népszövetséghez, sőt még annak határozata előtt igazságot ad nekik. De ő nem is tehet egyebet, csak azt, amit Budapestről diktálnak. Hiszen tisztában vagyunk azokkal a kötelékekkel, melyek őt összefűzik a „Brassói Lapok“ kal. Igér, de nem tudja, hogy Maniu nem mindenben fogja teljesíteni azokat az ígéreket, melyeket Gh. Pop tesz.

Rákosiék a statáriális bíróság előtt

Rákosi visszavonta a rendőrsége tett vallomását. Az ügyész mindegyik vádlottra köteléltali halált kér

(Budapest, november 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az egész ország lázas érdeklődése mellett kezdte meg ma délelőt a budapesti statáriális bíróság Rákosi Mátyás, volt kommunista népbiztos és négy társa államellenes összeesküvésü perének tárgyalását. Rákosiék ellen tudvalevőleg az a vád, hogy egy külföldi állam területén székelő szervezet irányításával és megrendelésére Magyarországon olyan organizációt létesítettek, amelynek a magyar alkotmány megsemmisítése, a társadalmi rend felforgatása, a kormány eltávolítása és a polgári osztálynak fegyverrel való megtámadása volt a célja. A tárgyaláson Langer Jenő táblabíró elnököl, a vádat Miskolci Agost ügyész, a védelmet dr. Lengyel Zoltán ügyvéd, országgyűlési képviselő látja el. A teremben a korlátozott számú közönségen kívül jelen vannak a bel- és külföldi sajtó képviselői. A vádlottak egy keskeny padon foglalnak helyet az elnöki emelvény előtt. Langer elnök délelőt féltizkor nyitja meg a tárgyalást és azonnal Rákosi Mátyást szólítja elő. Megkezdődik a személyleírás bediktálása:

- Neve?
- Rákosi Mátyás.
- Hány éves?
- Harmincnyégy.
- Vallása?
- Felekezetenélküli vagyok.
- Foglalkozása?
- Magánhivatalnok.
- Iskolai végzettsége?
- Főreáliskolai érettségi és Keleti Akadémia.
- Milyen nyelveket beszél?
- Magyarot, németet, franciát, angolt, olaszt és oroszot.
- Volt büntetve?
- Nem.

Miután a bíróság meggyőződik a bementott adatok hitelességéről, Weinberger Zoltánra kerül a sor. Huszonhároméves, izraelita, újságírónak mondja magát. A kommun bukása után tízévi fegyházra ítélték, de kieseríték Oroszországnak, ahonnan visszazökött. Eöri Kálmán katolikus vallásu, harmincnyéves, Göögös Ignác katolikus vallásu, harminckétéves, Tóth Györgyné (Haman Kató) református vallásu, negyvenéves magántisztviselő.

A vádlottak, akik álva mondták be adataikat, ismét elfoglalják helyüket a padon. Mellettük két oldalt egy feltűzött szaronyu katona áll.

Langer elnök: A szó Miskolci Agost ügyész urat, a vád képviselőjét illeti.

Általános figyelem középette áll fel szólásra az ügyész. Határozott hangon beszél, néhol lendületes gesztusokkal kísérve szavait.

— A moszkvai harmadik Internacionálé működése — kezdi beszédét — nyílt hadüzenet a civilizáció ellen. Ez az internacionálé mindenkor a legnagyobb körültekintéssel dolgozott és figyelembe vette a legyőzött államok munkásságának és polgárainak kuszált helyzetét. Néhány hónappal ezelőtt

Moszkvában megállapították, hogy a magyarországi munkásság ellenálló képessége az eddiginél is jobban meggyöngült és a kétségbeesés hatalmas arányokat öltött. Az Internacionálé propagandacsapatja akkor megbizta Rákosit és Weinbergeret, hogy végleg bomlasszák meg Magyarországon belső rendjét. Rákosi részben Moszkvában, részben Bécsben kapta az instrukcióit. Amikor júniusban Kun Bélák Bécsben megalakították a magyarországi kommunista pártot, azt is elhatározták, hogy „Uj március“ címen lapot indítsanak, amelyben Kun Béla megmutatja az utat a magyarországi proletárdiktatura visszaállítására. Ettől kezdve a külföldi kommunisták azon vannak, hogy a háboru által okozott nyomort kihasználva, újra életre keltsék a kommunit. Ezen az alapon, a büntetőtörvénykönyv 156 ik paragrafusára értelmében, lázadásra való szövetkezés büntette címén emelek vádat Rákosi, Weinberger, Göögös, Eöri és Hsman ellen és a statáriális rendelet figyelembevételével valamennyiükre a köteléltali halál kimondását kérem.

Lengyel Zoltán védő: A vádlottak tudták, hogy statáriális rendelet van érvényben.

Langer elnök: A rendelet minden utcasarkon ki van függesztve. A törvényszék kapuján is kint van.

Lengyel Zoltán védő kéri a bíróságot, hogy hatáskörét liminálja és a büntígyet rendes polgári bírósághoz utalja. A bíróság tagjai tanácskozára vonulnak vissza, majd ismét megjelennek az emelvényen.

Langer elnök: A bíróságnak nincs módjában, hogy a védő indítványát érdemlegesen eldöntse és azt, mint idelétűt elveti.

A vádlottakat ezután, Rákosi Mátyás kivételével, kivetik a teremből. Rákosit az emelvény elé szólítják és megkezdik kihallgatását. Nem érzi magát bűnösnek. A rendőrségen tett vallomását visszavonja. A rendőrségen csak azért vallott, mert elvtársait bántalmazták.

— Kétszázmillió lej nem állami kórházak támogatására. Bukarestből jelentik: Az egészségügyi minisztérium költségvetésében 200 millió lejt vettek fel a nem állami kórházak támogatására. Az inspektorátusokat Assis-tente Socialákra alakítják át.

Idegfájásoknál, reumánál, köszvénynél, elhajasodásnál, cukorbetegségnél a természetes Ferencz József keserűviz rendkívül jó hatása hashajtónak bizonyul. Az anyagcsere-zavarok gyógyító eljárásainak több kutatója megállapította, hogy a „Ferencz József“ vizkurák nagyon szép eredményhez vezetnek. Kap-ható gyógyszerzetekben, drogériákban és fűszerüzletekben. 8

Az Uj Kelet az
ság napi
Szerkesztik: G
Földi szerkesz
Előfizetési Ár
240 lei, f
Az Uj Kelet el
megjeleni

— Az E
csoportjának
kolozsvári
1/2 6 órák
okok miatt
tizenny óra

— Brati
is sokallja.
tul“ szerint
költségvetés
Vintila köz
titanu Vintil
kivánságát,
spector sco
szempontjáb
Bratianu Vi
szüntetésére
Jonelhez fo

— A P
Sürgösen fe
jövőben viz
küldjön be
kül a konz
zumozás a
közelebbi h

— A m
San Diego
rendőr igaz
kolt idősebb
vargót, aki
bekísérte a
letartóztatá
nyolc napi
vargó másna
ház igazgató
„Becses tu
vagyok. Ne
és négy h
értéke több
magánzárk
kellemes s
szabaddábra
tette helye
kül, mert
vargót ma
jezte ki a
a koldusna
házigazgató
nap azután
gató jelent
felkereste
kalandját,
mára, mert
vargás és

— Op
csöt. Bud
pesten tar
szor, Euró
szencziós
görcs gyé
görcs ujab
a híres ta
egyelőre r
folynak
tudomány
lönben j
irányban

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánáti köz-
ság napilapja.
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Felolvasó szerkesztő Dr. Marton Ernő
Előfizetési árak: Egy hónapra 85 lej, negyedéves
240 lej, féléves 450 lej, egész évre 840 lej.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás-
megjelöléssel engedélyezik meg.

A mai naptár

Vasárnap

5686.
Marszevas 27.
1925. nov. 15.

Hétfő

5686.
Marszevas 28.
1925. nov. 16.

— Az E. Zs. N. Sz. kolozsvári helyi csoportjának közgyűlése. Az E. Zs. N. Sz. kolozsvári helyi csoportjának vasárnap d. u. 1/2 6 órára hirdetett közgyűlést technikai okok miatt ugyancsak vasárnap délelőtt fél-tizenegy órakor tartják meg.

— Bratianu Vintila már az iskolákat is sokallja. Bukarestből jelentik: A „Cuvantul” szerint a közoktatásiügyi minisztérium költségvetése miatt Anghelescu és Bratianu Vintila között nézeteltérések keletkeztek. Bratianu Vintila ugyanis kifejezte azon határozott kívánságát, hogy több tanfelügyelőiséget (inspector scolar) szüntessék be költségkimelés szempontjából. Azon kívül, ha érvényesülne Bratianu Vintila szempontjai, több iskola megszüntetésére is sor kerül. Anghelescu Bratianu Jonelhez fordult s az ő támogatását kérte.

— A Palesztinahivatal közleményei. 1. Sürgősen felhívunk mindenkit, akinek a közeljövőben vizumra van kilátása, hogy azonnal kijelöljön be erkölcsi bizonyítványt, mert enélkül a konzul nem ad vizumot. 2. Minden vizumozás a cluji konzulátuson történik. 3. Legközelebbi hajóindulás dec. 3-án lesz.

— A milliárdos csavargó. A kaliforniai San Diego egyik külvárosában a napokban egy rendőr igazolásra szólított fel egy rongyosba burkolt idősebb embert, aki egy padon aludt. A csavargót, aki nem tudta magát igazolni, a rendőr bekísérte a rendőrkapitányra, ahol csakhamar letartóztatták és közveszélyes munkakerülés miatt nyolc napi fogházbüntetésre ítélték. Az öreg csavargó másnap a börtönrel levelet küldött a fogház igazgatójának, melyben a következőket írta: „Becsés tudomására hozom, hogy Edwin Brown vagyok. Negyvenhárom gyáram, hatvankét házam és négy hatalmas földbirtokom van, amelyeknek értéke több mint negyvenmillió dollár. Miután a magánzárkában való tartózkodás nem mondható kellemes szórakozásnak, kérem, helyezzenek újból szabadlábra és értesítsenek, ha óvadékot kell letétele helyeznem”. A levél nem maradt hatás nélkül, mert az igazgató azonnal felkereste a csavargót magánzárkájában, és szinte sajnálkozását fejezte ki a kínos félreértés miatt és Edwin Brown, a földtulárnak öltözött milliárdos csakhamar a fogház igazgató társaságában hagyta el a börtönt. Másnap azután a san diegoi városában előkelő látogató jelent meg. A külön milliárdos személyesen felkereste a polgármestert, hogy elmondja neki kalandját, amely egyuttal érdekes ünnep volt számára, mert éppen századszor tartóztatták le csavargás és munkakerülés miatt.

— Operációval gyógyítják a szivgörcsöt. Budapestről jelentik: Néhány nap óta Budapesten tartózkodik Carl Wenckebeck orvosprofesszor, Európa egyik legismertebb belgyógyásza, aki szenciós érdeklődéssel felolvasást tartott a szivgörcs gyógyításáról. Az előadás keretében a szivgörcs újabb gyógyítási módjairól adott számot és a híres tanár azt az álláspontot fejtette ki, hogy egyelőre nem a teljes gyógyulás előidézése körül folynak eredményes kísérletek, hanem az orvos-tudomány a fájdalom csillapítására törekszik. Különben jelentős eredményeket értek el ebben az irányban operatív beavatkozással, amely azt az

Kiemelték koporsójából Tutankhamen mumáját

Teljes épségben maradt meg háromezer éve át a fáradó holtteste

(Kairó, november 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az arab lakosság és az Egyiptomban tartózkodó külföldiek óriási érdeklődése mellett bontották fel ma délelőtt Luxorban a Tutankhamen faraó mumáját rejtő harmadik ércoporsót. A rendőrség kordont vont a szarkophag köré és csak az ásatást végző bizottság tagjait, a muzeumok igazgatóit, a kormány és a sajtó képviselőit bocsátották közel.

A munkások pontban déli tizenkét órakor benyomták vésőiket a szarkophag fedele alá, amelyet rövid néhány perc alatt felfeszítettek. Amikor a fedelet leemelték, a jelenlevőkön és a lépcsőzetes emelvényeken körben elhelyezkedett tömegben leirhatatlan izgalom vett erőt. Először a faraó feje vált láthatóvá. Az arca teljesen el van feketedve, a bőr olyan száraz, mint a pergament és szorosan tapad a csontokhoz. A fogak teljesen épek. A koponya kopasz, de a fejbőr tökéletes épségben van meg. A szemgolyók természetesen

irányt követi, hogy előbb pontosan felkutassa az orvos a szivgörcs által okozott fájdalmakat közvetítő idegpályákat és amikor ezeket hajszálpontos-sággal felismerte, akkor a legnagyobb precizitással elvégzi ezt az idegzárat. Elmondotta a bécsi tanár, hogy három-négy éve folynak ezek a kísérletek és az első ilyen operatív beavatkozás kedvező eredményt egy román professzor mutatta be. Ezeknek a kísérleteknek a tökéletesítésére az szükséges, hogy az idegrendszert az eddiginél is fokozottabban megismerjék. A professzor kijelentette még, hogy nemcsak az élelővonalon, de az emberen végzett kísérletek is kiváló eredményeket biztosítottak.

— A régi haragos bosszúja. Kiskalota községet borzalmas eset tartja a tegnap óta izgalomban. Bogdán Ananiás gazdálkodó, földvásárlásból kifolyólag már régebben ellenséges viszonyba került Nagy Alexandru, ugyancsak kiskalotai gazdálkodóval. A már hónapok óta bosszút forraló Bogdán tegnap este a falu korcsmájában ivott, amikor Nagy Alexandru be akart jönni a korcsmába, de miután látta, hogy haragos a már félig berugott állapiban van, nem ment be, hanem eltávozott. Bogdán ekkor szidalmakat szólt a távozó után, majd láva azt, hogy az nem reagál, kiszaladt a korcsma udvarára és egy nagy fagyócsapást kézbe kapva, Nagy Alexandru után rohant és egyetlen csapással úgy fejbévágta, hogy azonnal szörnyet halt. A csendőrség a gyilkost letartóztatta és beszállította a kolozsvári ügyészség fogházába.

— Letartóztatták az aradi rendőrség egyik inspektorát. Aradról jelentik: Az aradi rendőrség egyik inspektorát, Liceanu Mihailt, az ügyészség a mai napon letartóztatta. A letartóztatás okirathamisítás és hivatalos hatalommal való visszaélés gyanúja alatt történt.

— Eljegyzés. Weichherz Blanka és Steiner Iure Reghinul-Sasesc jegyesek. (Minden külön értesítés helyett)

— Elhalasztják a Tarbut-diákok teadélutánját. A Tarbut diákok javára rendezendő teadélután, melyet vasárnap délután 5 órára tűztek ki, technikai okokból későbbi időpontra halasztották el. A megváltott jegyek érvényesek.

— Eszperantó tanfolyam a kereskedelmi akadémián. Ismeretes, hogy az eszperantó világszövetségnek Romániában is jól kiépített szervezete működik, amely minden városban alosztályok és klubok alakjában folytatják tevékenységüket, amely főleg az eszperantó nyelv terjesztésében és ápolásában nyilvánul meg. Kolozsvárt e hó 17-én, esti hét órakor veszi kezdetét a kereskedelmi akadémián egy újabb eszperantó tanfolyam, Cornea professzor vezetése alatt. A tanfolyam két hónapig tart, heti két órában, összesen kétszáz lejtandij ellenében. Tanárok és diákok ötvenszázalékos kedvezményben részesülnek. A nyelvkurusra beiratkozni lehet a kereskedelmi akadémia prításánál és az Eszperantó trafikban (Cal. Reg. Ferd. 2)

— Ítélet a kolozsvári postatolvajok bűnperében. A már három nap óta folyó bűnper, a mai napon végre befejezést nyert. Délelőtt tízórakor ért véget a tanúk kihallgatása, utána Macedonescu ügyész tartotta meg vádbeszédét, majd dr. Giurgiu János bukaresti ügyvéd tartott háromnegyedórás védőbeszédében ismertette a posta-

sen nincsenek helyükön, az évezredek folyamán kiszáradtak. A szemhéjak le vannak zárva és azt a látszatot keltik, mintha a faraó aludna. A nyaktól kezdve, egészen a lábfejig, vékony aranylemezből álló páncél fedi Tutankhamen faraó testét. Lábféje aranyaruba van bujtatva. Az aranypáncél felemelésekor, a hézagok göngyölegeken keresztül, láthatóvá válik az elfeküdt, kiszott test. A karok vízszintes helyzetben fekszenek. Az egész test úgy néz ki, mintha nemrégien mult volna ki az életből és csupán a balzsamozás által előállott színváltozás emlékeztet a háromezer év előtti időre.

A tömegben borzalmas pávik vett erőt és mindenki akart rohanni, hogy a faraót közelről lássa. A rendőrség csak a legnagyobb erőfeszítéssel volt képes a rendet fentartani. A koporsót ezután ismét lezárták és páncélos automobilon ideiglenesen a kairói arab nemzeti muzeumba szállították. A faraót itt üvegekoporsóba helyezik és két héten keresztül közszemlén marad.

alkalmazottak mostoha helyzetét, kérve védelmi fölmentését. Dr. Schönberger Manossa ügyvéd tartotta meg ezután védőbeszédét, míg dr. Petean János ügyvéd védőbeszédének elmondását dr. Bohatel Sándor elnök délután félnyolcra halasztotta. A délutáni tárgyaláson dr. Nicolau Pop ügyvéd mondotta még el védőbeszédjét, majd az ítélethozatal következett, amit este hat órakor hirdettek ki az elnök, mely szerint Maghirusan Vasile, Rus Augustin és Covrig Peter vádlottakat lopás vétségében mondotta ki bűnösnek és egyenként egy évi és tizenegy hónapi elzárásra és politikai jogaiknak 5 évi elvesztésére ítélte, amiből öthónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. A többi vádlottakat, névszerint Vida Viorikát 5 hónapi, Rusu Jolant 3 havi elzárásra, Mureşan Sepit és Zonisu Ábrahámot 500 lej fős és 200 lej mellékbüntetésre ítélte a törvényszék, míg Nasaudean Nichita, Istváfi János, özv. Blaji Józsefnét felmentették az orgazdaság vádjáról. Az ügyész a hat elzárásra ítélt büntetésének súlyosbításáért, a védők pedig enyhítésért feleltek.

— Szívenlőtte magát egy magyar csendőralezredes. Budapestről jelentik: A Hűvösvölgyi-erdőben ma megtalálták a kéthéttel ezelőtt eltűnt Harsányi Barna negyvenöt éves csendőralezredes holttestét. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az alezredes szívenlőtte magát. A holttest már felgöszlősnak indult. Az öngyilkosság okát anyagi gondokban keresik.

* Léb Teréz bécsi utjáról hazatérve, női divatszalonját Széchenyi-tér 36. alatt, I. emeleten, Weinstein Etelkával társulva, e hó 15-én megnyitja.

— Lemondott a lengyel kormány. Bukarestből jelentik: Varsóból érkezett távirat szerint a lengyel kormány a Nemzeti Jegybankkal keletkezett konfliktusa miatt lemondott. Gravszky miniszterelnök lemondó levelében kijelentette, hogy semmi körülmények között sem vállalja az új kormányalakítást. Erre Bratel pénzügyminisztert bizták meg.

— Halálozás. Özvegy Karádi Nagy Ferencné, született Kőházi Regina, hetvenkilenc éves korában péntek este elhalt. Az elhunyt matrózat, aki annak a Nagy Ferencnek volt a felesége, aki 1860 szeptember 7-én az első vonatot vezette be Nagyváradról Kolozsvárra — fia Nagy Lajos kollégánk, a Keleti Ujság közgazdasági rovatvezetője és unokája, Winkler István, az Ellenzék sportrovát vezetője gyászolja. Temetése vasárnap délután négy órakor lesz a kápolnában.

— Engedélyezték a brüsszeli kommunista kongresszust. Brüsszélből jelentik: A kormány engedélyezte a kommunista világkongresszust, amely holnap összejut. A világ minden részéből érkeztek delegátusok. A politikai propagandát a rendőrség szigorúan betiltotta. Morhauser angol és Dutbeani indiai kommunistákat letartóztatták, mert agítottak Belgiumban a kommunista eszme érdekében. Mindketten mint delegátusok érkeztek a kongresszusra.

— Halálosvégű vadgalambvadászat. Bukarestből jelentik: Brailából érkezett jelentések szerint Garboneanu ottani földbirtokos vadgalambra vadászott. Fegyvere bedugult s így a golyó visszafelé sülvé, szívébe furdott. Azonnal meghalt.

bségekről

embeni elégedet.

Az „Adeverul” h. Pop foglalkozásának védelmébe veszi kommentálva ezt mindig magyarázó utat mutat nem még annak határait. De ő nem is Budapestről dikgyunk azokkal a befűzik a „Brassói”-ja, hogy Maniu esíteni azokat az tesz.

előtt

egyik vádlottra

gy a magyarországi sége az eddigi- és a kétségte. Az Internacionálé gbita Rákocsi és Masszák meg Ma-kosi részben Mosza az instrukcióit. Bécsben megalakítista pártot, azt is 4 cimen lapot in-megmutatja az ut-ura viaszállítására. trisák azon vannak, omort kihasználva, nt. Ezen az alapon, paragrafusna értel-és büntette címén er, Göögö, Eöri és deület figyelembe-kötéltalali halál

vádlottak tudták, vényben.

minden utcasarkon yszék kapuján is

a bíróságot, hogy gyget rendes polgári gjai tanácskozássra gjennek az emel-

nek nincs módjában, legesen eldöntse és

Mátyás kivételével,

az emelvény elé

atását. Nem érzi

gen tett vallomá-

pu csak azért val-

ztak.

m állami kór-

restből jelentik:

költségvetésében

em állami kórhá-

bráusokat Assis-

8

KÖZGAZDASÁG

A lisztexport stagnálása miatt válságos helyzetbe került a malomipar

Nagy konkurencia a bukaresti liszt piacon

(Bucuresti-Bukarest, november 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Többbizben foglalkoztunk már a kormány lehetetlen gabonapolitikájával, amelynek következménye a romániai gabonaexport stagnálása, valamint a belföldi gabonárak indokolatlan emelkedése. Az egyik bukaresti távirat ma arról számol be, hogy az ország különböző részeiből érkezett jelentések szerint

a romániai malomipar válságos helyzetbe került, aminek egyik fő oka a gabonakiviteli illetékek magas volta.

A malmokban ugyanis nagymennyiségű liszt van felhalmozva és ha hamarosan nem indul meg az export, kénytelenek lesznek produkcióikat csökkenteni, ami természetesen óriási kárt okozna a szépen fejlődő malomiparban. Bukarestben például a malmok örlőképessége napi hatvan vagonnak felel meg, míg ezzel szemben a fogyasztás mindössze alig huszonöt vagon. Az így előállott fölösleget azonban a liszt magas kiviteli illetéke folyán a malmok nem exportálhatják, mert a belföldi gabonárakhoz hozzászámítják a kiviteli illetéket, a román lisztet versenyképtelensége miatt nem lehet külföldön elhelyezni.

November 16-án lépnek életbe az új vámilletékek. Bukarestből jelentik: Az új vámilletékek, melyeket a legutóbbi minisztertanács jóváhagyott, november 16-án lépnek érvénybe. A gyümölcsfélék kiviteli illetéke tekintetében új határoztak, hogy akár aszalva, akár nyersen vagononként 200 lei a kiviteli illeték.

Felemelik az üvegáruk árát Az erdélyi és bánági üveggyárak szindikátusa Kolozsvárt ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy 20-25 százalékkal felemelik az üvegáruk eladási árát. Az emelést a fokozódott termelési költségekkel indokolják. Mint értesülünk, áremelésre készülnek a palackgyárak is.

Nagymennyiségű szénsavat hoznak be Romániába. Bukarestből jelentik: A kormány engedélyt adott 175 vagon szénsav behozatalára.

Közel 12 milliárd a CFR költségvetése. Bukarestből jelentik: Közlöttük, hogy a CFR 1926 évi költségvetése elkészült. Eszerint az államvasutak jövőévi költségvetésére 11 milliárd 800 millió lejt irányoztak elő. A költségvetésben a tisztviselők fizetésjavítására 40 százalék van előirányozva, amely többletet a különböző prémiumok és bérösszegek csökkentéséből fognak fedezni.

* **A „Helvetia” biztosító intézet 10 millió lejre emelte alaptőkéjét.** A „Helvetia” Biztosító Részvénytársaság november 12-én tartotta meg rendkívüli közgyűlését, a részvényesek nagyfokú érdeklődése mellett. A közgyűlés tudomásul vette, hogy a régebben elhatározott alaptőkeemelési tranzakció teljes sikerrel befejezést nyert, minek eredményeképpen a társaság alaptőkéje most 10.000.000 lejt tesz ki. Elhatározta a közgyűlés a társaság cégének „Minerva” Biztosító Részvénytársaságra való megváltoztatását és a társaság vezetőségének kiegészítését. A társaság igazgatósági tagjainak dr. Balázs András, prelátus kanonok, a román kat. státus előadója, dr. Felecan Octavian földbirtokos, ny. prefektus, dr. Inczédi Joksmann Ödön, a román kat. státus t. b. előadója, társasági ügyvezető igazgató, Id. báró Jósika Gábor, a román kat. státus és az E. G. E. elnöke, dr.

A malmok ezért elhatározták, hogy memorandummal fordulnak a kormányhoz, tegye szabaddá az elsőosztályú fehérliszt kivitelét, míg a második- és harmadrendű lisztet tartásuk vissza a belföldi fogyasztás céljaira. Szakemberek véleménye szerint,

ha a kormány nem honorálja a malmok kívánságát, egyenesen katasztrófális helyzet állhat elő.

Az árukészletek felhalmozódása Bukarestben egyébként már is érezteti hatását és a malmok között az árak tekintetében nagy konkurencia keletkezett. Egyes malmok például már is 13 lejben adják a nulláslisztet, míg a másodrendűt 11-25 lejben, a harmadrendűt pedig 8-50 lejes árban árúsítják.

Itt említjük meg, hogy az európai országok gabonapiacairól érkezett jelentések szerint a különböző gabonapiacokon még mindig a legnagyobb stagnáció uralkodik. Több budapesti malom például, amelyek régebben nagyobb kötéseket eszközöltek jugoszláviai búzára, tárgyalásokat indítottak az irányban, hogy a jugoszláviai exportőrök a novemberi terminusra lekött búzaszállítást storniozzák.

Kádár János bankigazgató, Kállay Béla vezérigazgató, Kispál László földbirtokos, egyházmegyei főgondnok, Kovács Kálmán unit. püspöki titkár, dr. Makkai Sándor ev. ref. püspökhelyettes, Matskássy Pál, a román kat. státus alelnöke, Mester Mihály, ref. egyh. ker. főszámvivő, dr. Millea Aurél ügyvéd, v. országgyűlési képviselő, dr. Nagy László román kat. státusi jogtanácsos, dr. báró Rudnyánszky Gyula társaság vezérigazgatója, dr. Vékás Lajos, a „Minerva” nyomdavidálmány vezérigazgatója, felügyelőbizottsági tagjaiul Chiffa Sándor miniszteri tanácsos, dr. Dan Parten ügyvéd, dr. Illés Gyula ev. ref. egyh. tanügyi előadója, dr. Jánosy Béla státusi titkár, Klein Jenő bankigazgató, dr. Mikó Lőrincz unit. egyh. titkár, Tordai József igazgató urak választottak meg. Ezen biztosító társaság, mely alig néhány év alatt meglehetősen nagy közönséget hódított meg magának, legújabb tranzakciója által tetemesen megerősödve, a legnagyobb svájci és angol viszontbiztosítóktól kapott viszontbiztosítási szerződéseivel abban a helyzetben van, hogy bármily nagy kockázatot elvállalhat versenyképes díjakkal, előnyös feltételekkel. A társaság vezetőinek neve és személye pedig a legnagyobb garancia arra nézve, hogy biztosító feleinek vagyona és anyagi érdekei a leghatásosabb védelem alá vannak helyezve.

A magyar hadikölcsönkötvények értékelése. Budapestről jelentik: Bud János pénzügyminiszter ma tanácskozást folytatott Szcitovszki, a Magyar Általános Hitelbank igazgatójával, valamint több vezető pénzügyintézet reprezentánsaival a valorizációs törvényjavaslattal kapcsolatos hadikölcsönkötvény értékeléséről. A tárgyalások, mint hírlik, eredménnyel zárultak, de a hadikölcsönkötvények értékelésének részleteit egyelőre nem hozzák nyilvánosságra.

Veszék egész lakberbendezéseket perzsaszőnyeget, zongorát, réziséget, Sternberg, Oradea-M., Balv. R. gele Ferdinand. 14.

PALAIS DE DANSE

(Palace kávéház)

Uj tagok.

Uj műsor.

November 16-30-ig.

3 Hellopia 3

? ? ? ? ? ? ?

Russo Florián Co Nelly

Duo Ritscher

Inga Kresten

Szendrey Józsa

és a többi elsőrangú táncosok és táncosnők.

Szigoruan családi műsor.

Belépődíj nincs!

Tányérozás nincs!

Meleg és hideg ételek. Amerikai baritalok.

Sirocco 1508

Zsoldos tanintézet

Az ország legrégebbi és legjobb előkészítő tanintézete. Teljes anyagi felelősség mellet készít elő középiskolai magánvizsgákra, ösztönségi vidéki tanulókat is.

Budapest, VII., Dohány-u. 84. Tel. I. 124-47.

Rendkívüli alkalmi árak!

I-a színes french ing csak 260 lej

Selyem elejű ingek, legújabb kivitelben csak .. 350 lej

WEISS SIEGFRIED

kalap- és uridivat áruházában, Cluj, Calea Reg. Ferdinand 10 sz.

Vidéki amatőrfényképezők körének éjjelezéket

POLITZER
fotóáruházától Carei-Mare. Vidéki szétküldés. Alapítotatt 1896.

Telefon 419

Erdély legrégebbi és legmegbízhatóbb zongora raktára
Cluj, Str. Saguna 14.
TRISKA I.

Szállít zongorát, pianót gyári árban, a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett. Több ezer elismerő irat megtekinthető. Vidékre szállítási költségeit a cég viseli.

Üzletáthelyezés. JANKY szücs új üzlethelyisége Cluj, Calea Regele Ferdinand 17. (Wesselényi-utca) Szörmék, bundák legolcsóbban beszerezhetők

GÁRDI IMRE fényképezési műtermében
előre bejelentett felvételek késő esti órában is eszközöltenek. **Női portait,** gyermekfelvételek és nagyítások speciálisan szép kivitelben.
Lloydexpress

A lej: Zürichben pesten —, Bé Kolozsvár. Kevés áru mellett volt. Délután kisebb lyamok a következő Béc 30-35 — pest 327-329, 41 85, Newyork 1053, Milánó 8-7 Zürich. Zár 208-85, Newyork 2094 00, Milánó pest 72-70, Belg 242-50, Varsó 8 Bukarest. —, London 8-80, Zürich 41 Bukarest. márka 51 00, sterling 1038, 41-00, 1. sz. 370, dollár 213 schilling 30 50, 6-29, belga 1000

Elutasítják mérkőzés

Az Univer A Kolozsvár tosan megkezdő vette a „zöld CFR jelentette Szövetség döntgyében, míg a mérkőzésből kivevés címén. amint ismeretes kezeése miatt a szakosztály elő a mérkőzés két sujtotta. A emelt ez ellen. Ugy értesülünk tott hangulata szakosztályi felsorolt indok

A másik képezi. A V megóvta a K zódott mérkő mérkőzésről i vonatkozólag bírónak a n Birak Testül és ítéletének Haggibb dettel mérkő következő és Pollák, Dian Farkas, Rem Fleischer B Nagy, Kronst KAC—Hus és Victoria-tésre.

SZIN

Vasárnap: Hétfő: To Szerda: A

Vasárnap: litot Lás és z Vasárnap (Ha árak

TÓZSDE

November 14-én

A lej: Zürichben 242.50, Párisban 11.60, Budapesten —, Bécsben —

Kolozsvár. A piac általában szilárd volt. Kevés áru mellett azonban az üzletkötés minimális volt. Délután kisebb lanyhulás állott be. Az árfolyamok a következők:

Bécs 30.35—30.60, Prága 6.40—6.45, Budapest 327—329, Páris 8.75—8.35, Zürich 41.65—41.85, Newyork 215.00—216.00, London 1050—1053, Milánó 8.75—8.85.

Zürich. Zárlat: Berlin 122.50, Amsterdam 208.85, Newyork 518.75, London 2514.00, Páris 2094.00, Milánó 2090.00, Prága 1537.50, Budapest 72.70, Belgrád 920.00, Bukarest 242.50—242.50, Varsó 81.00, Bécs 73.07.

Bukarest. Devizák: Páris 8.85, Berlin —, London 10.49, Newyork 215.30, Milánó 8.80, Zürich 41.50, Bécs 30.50, Prága 6.41.

Bukarest. Valuták: Napoleon 800, német márka 51.00, leva 1.50, török lira 122, font sterling 1038, francia frank 8.85, svájci frank 41.00, orosz lira 8.58, drachma 2.90, dinár 370, dollár 213.00, lengyel forint 34.00, osztrák schilling 30.50, magyar korona 30.00, cseh korona 3.29, belga frank 9.40, holland forint —.

SPORT

Elutasítják a Viktoriának a KKASE mérkőzés ügyében beadott óvást

Az Univerzitatea—CFR mérkőzés sorsa

A kolozsvári bajnoki mérkőzésekkel kapcsolatosan megkezdődtek az óvások és ezzel kezdetét vette a „zöldasztalnál” a polémia. Elsőnek a CFR jelentette be vétőjét az Univerzitatea ellen a Szövetség döntése alapján elvesztett mérkőzése ügyében, míg az elmúlt vasárnap Victoria—KKASE mérkőzésből kifolyólag a Victoria óvott: bírói tévedés címén. Az Univerzitatea—CFR mérkőzés, amint ismeretes, Salvan bíró kisérségében történt, amint ismeretes, Salvan bíró kisérségében történt, amint ismeretes, Salvan bíró kisérségében történt.

A másik óvás alapját a Victoria beadványa képezi. A Victoria ugyanis bírói tévedés címén megóvta a KKASE-vel szemben eldöntetlenül végződött mérkőzését. A „tévedés”-ről beszámoltunk a mérkőzésről írott beszámolóinkban és közöltük idevonatkozólag Jakobi Ernőnek, a mérkőzést vezető bírónak a nyilatkozatát. Információnk szerint a Bírák Testülete magáévá teszi Jakobi álláspontját és ítéletének helyességét fogja elismerni.

Haggibbor—CFR. Ma délután 1 órai kezdettel mérkőznek a csapatok a sétatéri pályán a következő összeállításban: Haggibbor. Rosenfeld—Pollák, Diamand tein—Virág, Braun, Klein—Fahn, Farkas, Reményi, Rosenfeld II. CFR. Micu—Sütő, Fleischer Bázeza Udvari, Kartusovszky, Végel Gyula—Nagy Kronstädter, Ujfály, Takács és Bogdán. Utána a KAC—Husos, a vasutas-pályán pedig az U—KKASE és Victoria—Academia mérkőzések kerülnek eldöntésre.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

OPERA ROMÁNA.

Programul săptămănal.

Vasárnap: Carmen.

Hétfő: Tosca.

Szerda: Aida (Turay Emma vendég Amneris).

MAGYAR SZÍNHÁZ

Magyar Színház heti műsora

Vasárnap délután fél 3-kor: Ezüstszirály. (Leszállított helyárrakkal. Karácsonyi Ilivel. A László Andor mulató jelenetét Puskás Béla és zenekara kíséri. Sorozatszám 108.)

Vasárnap délután 6 órkor: Maza pénzt keres. (Harmadszor. Neményi Lilivel Rendes helyárrakkal. Sorozatszám 109.)

Vasárnap este háromnegyed 9-kor: A Cárnő. (Poór Lilivel Bárlétszínházban. Sorozatszám 110.)
Hétfő: Maza pénzt keres. (Negyedszer. Napi bérlet 38 sz. B. Sorozatszám 111.)

Kedden este 8 órakor: Csandélet. (Molnár Ferenc új egyfelvonásos. Előszőr.) Utána: Botcsinált doktor. (Molnár-repiz. Premier-bérlet 18 sz. Sorozatszám 103.)

Kedden este 10-kor: Ötóra vendég. (M. Ximilian román színtársulatának vendégjátéka. Emelt helyárrakkal. Sorozatszám 112.)

Mozgók műsora.

Select-mozgó. Vasárnap, nov. 15. „Quo vadi.” A Nerei korszak monumentális lát képe, 10 felvonásban. Főszerepben a nagy Emil Jannings.

Urania-mozgó. Vasárnap, november 15. „Quo vadi.” A Nerei korszak monumentális lát képe, 10 felvonásban. Főszerepben Emil Jannings.

Apollo-mozgó. Vasárnap, nov. 15. „Drama a farsangon.” Monumentális dráma egy eltévedt ember életéből, 6 felvonásban. Filmre alkalmazva Conan Doyle regénye után.

Csak a legfinomabb

szövet és selyemből

készült toilletek lehetnek elegánsak. Naponta ékeznek a aktárta a szebbnél-szebb

divatkelemlék

„Au Printemps”

divatáruházban. (Ezelőtt Missis), Cluj, Str. Memorandului 11.

Utolsó hét!

12 SZEMÉLYES
EREDETI KARLSBADI SZERVIZ

Lei 3860.— Lei

	Lej
6 szem.) eredeti (ebédlő szerviz	1590.—
12 szem.) karlsbadi (teás szerviz	570.—
12 szem. metszett pohárkészlet 48 db.	690.—
6 szem. karlsbadi teáskészlet	420.—
6 személyes japán teáskészlet	780.—
1 pár karlsbadi teáscsésze	25.—
6 szem. metszett pohárkészlet	345.—
6 személyes gyümölcskészlet, japán	260.—
Metszett vizespohár	5.50
” borospohár	4.50
Valódi alpakka kés, solingeni	75.—
” villa vagy kanál	45.—
” kávéskanál	25.—

FISCHER

ÜVEGÜZLETÉBEN — CLUJ

Utolsó hét!

Utolsó hét!

G

par

zák, hogy memo-
rmányhoz, tegye
hérliszt kivétel,
tű lisztet tartásák
élsjaira. Szakembe-

olja a malmom-
n katasztrófális
elő.

isa Bukarestben
tását és a malmok
nagy konkurencia
például már is 13
míg a másodren-
endűt pedig 8.50

az európai orszá-
jelentések szerint
még mindig a leg-
Több budapesti
égekben nagyobb
viai buzára, tár-
ban, hogy a jugo-
peri terminusra le-
zák.

Kállay Béla vezér-
bírókos, egyház-
Kálmán unit. püs-
dor ev. ref. püs-
a róm. kat. státus
egyh. ker. főszám-
d, v. országgyűlési
róm. kat. státusi
anszky Gyula tár-
kás Lajos, a „Mi-
gazatója, felügyelő-
dor miniszteri ta-
éd, dr. Illés Gyula
ja, dr. Jánossy
nő bankigazgató,
titkár, Tordai
tak meg. Ezen
néhány év alatt
nódított meg ma-
által tetemesen
svájci és angol
vizontbiztosítási
ben van, hogy
állalhat verseny-
lekkal. A társá-
ye pedig a leg-
hogy biztosító
dekei a leghat-
helyezve.

nkötvények ér-
k: Bud János
ozást folytatott
s Hitelbank igaz-
zető pénzügyes-
s törvényjavas-
kötvény értékelé-
lik, eredménnyel
ények értékelé-
hozak nyilván-

erbndezéseket
et, zongorát, rézi-
erg. Oradea-M.,
Ferdinand. 14.

dinand 17-
erezhető

ben
portrait,
Lloydexpress

APRÓHIRDETÉSEK

Magyar közlési egy szerkesztés 20 lej, vastagabb betűre 8 lej. Legnagyobb apróhirdetés 30 lej, állandó hirdetésnek 30% kedvezmény. **Magyar közlési egy szerkesztés 20 lej, vastagabb betűre 8 lej. Legnagyobb apróhirdetés 30 lej, állandó hirdetésnek 30% kedvezmény.**

Női szabász, aki Páris, Berlin, Bécs legnagyobb modellházait Bukarestben a román királyné udvari szalonjában működött állást keres. Szabászati órákat is ad. Megkereséseket „Elsőrangú” jelzőre a kiadóba kér.

Antik háló, íróasztal, vitrin és szőnyegek jutányos árban sügösen eadók. Monostori-ut 141. Hátul az udvarban. 202

HUNWALD
Uj, Str. Vlahuța (volt Bolyai-u.) 3. Telefon 147

Üvegcsiszoló és üveggyár. Táblásüveg raktár és üvegezési vállalat. Hibás tárgyak újraformozása 1907. Uj faüzlethez helyben agilis ügynök kerestetik. Cim a kiadóban. 210

5-10,000 leit kereset hestenként bárki, férfi vagy nő, vidéken is, új iparral, aránylag kevés tőkével. Pár nap alatt megtanulható. Ajánlatok „Állandó kereset” jelzőre Rudolf Mosse hirdetői vállalatához, Cluj. 209

Nyomdák I
Prima bécsi **hengergyantag** és póttanyag, kilója 160 lej.
Kapható a „Fraternitas” nyomdában, Cluj, Str. Baron L. Pop No 10.

Faszinet vagonkételekben keresünk megvevőre. Ajánlatot kérem Friedrich Testvérek gépgyára, Timisoara. 181

Cséplőgarnitúrát, lokomobilokat, cséplőket és elevátorokat minden nagyságban keresek vételre. Részletes leírást kérek Eliás Győző gépészmérnök Timisoara III. Str. Radulescu 6. 1819

Gajzágó Márton
Cluj, Str. Regina Maria No 24.
késes, műköszörűs, műszerész, nickelőző telep.
חלפים וזוג אימער
אים לאגער

Figyelem! Radio-amatőrök!
Ne vásároljon addig, amíg meg nem hallgatta a **Radio Technica** készülékeit, amelyeknél a legjobb anyag s a legjobb technika kezeskedik a legjobb sikerről. — **Radio Technica vezetőség és gyár: Brasov (Brassó) Vasut-utca 39. Telefon 58.**

60 HP
teherautó, 10 tonnás, pótkocsival, olcsón eladó. Cim a kiadóban.

60 HP
teherautó, 10 tonnás, pótkocsival, olcsón eladó. Cim a kiadóban.

A Palesztinahivatal keres német és magyar nyelvet tökéletesen kiro perfekt gyors- és gépirónót.

Zongora, pianó új vagy használt kapható. Hangolást, javítást, szállítást eszközöl Triska, Str. Saguna 14 9977

Magánjáró öntvényeket nyer en és megmunkálva szállít Friedrich Testvérek gépgyára, Timisoara. 1819

Megérkezett
Katz és Bernát
céghez — Cluj
Gyönyörű verdelli **citrom**, ugyszintén **Japán rizs** és másfajta **glasse rizsek**, **fügeuj**, mogyoróbél, **mazlozza**, **mandula**, **sardiniák**, **ringli**, — **russli 100-as dobozban**, **conservék** és compotok.
Azokbivül mindenfajta fűszer és gyarmatárak lesznek a legolcsóbb napi árban árusítva.
Telefon: 3-97. Telefón: 3-97.

34 éves izr. özv. kereskedő, jelenleg üvegüzletben vezetői állással, megköszölnék, 4 éves leánykának felnevelése érdekében idősebb leány vagy özvegy, némi hozományal, írjon Keszler Bernátnak, Resita. 212

Sámuel,
Parkszatorium. Héber, hittan, talmud órákat vállal felelősséggel. 203

A Tordai Sörgyár Rt.
különleges gyártmánya, a
Lux-sör
a létező legjobb sörkülönlegeség, forgalomba került és minden jobb helyiségben kapható.

MARTIN PAL Jun.
Cluj, Piața Mihail Viteazul 25.
כשר ועלכווארען פארבריק
עריצונט אללערלייא ועלכווארען פארבריק
פארבריק פארבריק פארבריק פארבריק
פארבריק פארבריק פארבריק פארבריק

Sokkal olcsóbbak és finomabbak az importált francia és angol áruknál dz
M. M. Konzervgyár, Timisoara
M. M. beföttei
M. M. jamei
M. M. gyümölcs- és vegyesizei
melyek minden nagyobb csemege üzletben kaphatók.
Lloyd 8962

Gazdák figyelmébe! HERMA-féle
dara- és lisztmalom
küldeményünk érkezett újból. Összeállítás, valamint kezelési módja igen egyszerű. Kását, darát, sőt lisztet egyaránt előállít. Hajtóereje 4 HP, benzinmotor. **Ára 40.000 lei.**
Részletfizetésre is!
Megtérülhet: **Lazarovitz H. Lazar** cégél, Timisoara, Str. Mercy 2. Géposztály. Telefon 16-58. Kívánságra készséggel szolgál ajánlattal, tervezettel, valamint illusztrációval.

Megnyilt a „CHIC” bécsi kalapszalom, Mosse 1635
uj macomad és masamodkellék tizlet, Cal. Regole Ferdinand 13 sz. (v. Wesselényi M.-u.) ahol a t. hölgyközönség igényei teljes megelégedésre lesznek kielégítve, a külföldi szakerek választékos izlésével előállított modellek által. — „CHIC” bécsi kalapszalom.
Tekintse meg eredeti párisi és bécsi divatkülönlegességeimet.

Hirdessen az Uj Keletben
Igazi élvezetet csak úgy szerezhet magának a világ minden részéből érkező hírek, hangversenyek, előadások hallgatásával, ha bőszerűt a Radio Technica-tól szerzi be. 3-5 csöves készülékek minden alkatrészszel és felszereléssel kaphatók. A vevők számára az antenna-egységet a gyár megszerzi és minden szükséges anyagot a legelőnyösebben teljesíti.
Exp. Târgu-M. Dacia, Str. Eminescu 7.

Eau de Cologne
No 4711
Kapható minden szakkavágó üzletben.

Magyar közlési egy szerkesztés 20 lej, vastagabb betűre 8 lej. Legnagyobb apróhirdetés 30 lej, állandó hirdetésnek 30% kedvezmény.

Magyar közlési egy szerkesztés 20 lej, vastagabb betűre 8 lej. Legnagyobb apróhirdetés 30 lej, állandó hirdetésnek 30% kedvezmény.

1925 novemb

Costa
(Cluj Kolo tudósítójától.)
Ligájának ro...
le Marosvásár...
pör újrafelvé...
benyujtsa, m...
hány napot i...
el. Tegnap a...
besitettek C...
Barbusse arr...
párisi delegác...
Costa Foru m...
Emberi Jogok...
amely a tatar...
Romániába, t...
Az Uj K...
Costa Forut,
Emberi Jogok...
repéről ezeket

— Egész...
gedetlenség a...
hány agitátor...
döttjei — kil...
hírt terjesztet...
márosan át f...
az agitátorok...
kítottak a fa...
gok működés...
tagok neveit...
jegyezték.
— Egyik...
van álarcos e...
madták és a...
ták, a hatósá...
Ez az esemén...
alkalmat. A...
Tatarbunarra...
községben s...
szolgált para...
 orosz hadsero

— Az igy...
roktól kapott...
gukat. A ma...
ezeknek a...
vagyok értest...
sereg fegyver...
hatóságok vis...
reket Oroszor...
— Egy d...
ezen a napon...
nánk agyon...
agyonlöttek,
részvettek a...
löttek agyon...
rozni. Beszél...
lázdók sok...
folyó pörben...
két-háromnak...
ban. A többi...
rosszakaratu...
lások áldozat...
— Valam...
kinozták. Ső...
a vizsgálat s...
vényezék elő...
egyetlen kon...
Az egyetlen...
hogy az öszs...
irtózatoss kin